

Izhaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 " 30 "
Za četrt leta . . . — " 70 "
Posamesni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
Crociera N.º 1, II. nadstropje, —
ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.

Naročnina naj se blagovoljno
pošilja pod naslovom: **Vek. Raič**
v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Novo Ministerstvo.

Zopet imamo nove ministre, ki si podajajo v Avstriji eden drugemu vrata, kakor berači in harfinisti po tržaških kavarnah in krčmah. Pa kakor od harfinistov, tako smo tudi od naših ministrov navajeni, da zmirom eno in isto pesem godejo. Za to nam je skoraj že vse enako, bodi minister Peter ali Pavel, saj na nas Slovence se tako nobeden ne spomne, razen kedar je treba davke plačati.

Imena novih ministrov so: Hohenwart (notrajne zadeve in predsednik), dr. Habětinek (pravosodje), dr. Schäfte (kupčija), Jireček (uk in prosveta), Scholl (deželna bramba). Iz med starih je ostal denarni (ficančni) minister Holzgethan. Kaki bodi ti novi ministri? Za zdaj se ne more nič gotovega reči, dokler še niso pokazali, po katerem kopitu nam bodo čevlje merili; mi Slovani v Avstriji smo že zgubili vse upanje, da bi nam hoteli kedaj pravični biti, odvadili smo se, vsakemu nasmehljeju verovati, zatoraj za zdaj še nič ne rečemo; čakali bodemo, kako se bodo obnašali proti nam. Več razlogov je, ki govorijo za to da nam bodo novi ministri bolj pravični, nego dosedajni, pa prav trdni niso, kakor smo že rekli.

En razlog je ta, da sta dva izmed ministrov Slovana, namreč Čeha Habětinek in Jireček (slednji je spisal več českih knjig). Pa prava Čeha ne moreta biti, ker pravi Čeh ne bo stopil v cislajtansko ministerstvo in ne bo rekel "naše stališče in naša tla je ustava". Program, ki ga je razvilo novo ministerstvo je še dosti vgoden za nas, samò da je takò sestavljen, da se dà raztegniti in tolmačiti,

kakor komu drago. Pravijo, da si hočejo zaslužiti ime pravega avstrijskega ministerstva. Mi smo s tem popolnoma zadovoljni, a po kakih sredstvih mislijo to izpeljati, je drugo vprašanje; kajti do sedaj je še vsako ministerstvo reklo, da je pravo avstrijsko. Lep je tudi sklep novih ministrov, da hočejo nad strankami stati; bomo videli, kako bodejo to vresničili. Naj jasnejši izmed vseh stavkov v programu je še oni, ki se glasi: "Na tej podlagi (ustavi) bode ustrezala vsem opravičenim tirjatvam in dosledno pred vsem skušala s tem pospešiti spravo, da bode državne osnovne postave, zlasti člen XIX., ki vsem narodnostim popolno ravnopravnost zagotavlja, popolnem izvrševala ne le po besedah ampak tudi po duhu."

To so jako lepe besede, ko bi le prazne obljube ne ostale. Če bode ministerstvo res hotelo storiti, kar tukaj povè, pri nas Slovencih to najlože dejansko pokaže kajti morda nikjer v Cislajtaniji se ravnopravnost ne tepta takò z nogami, kakor pri nas na Slovenskem. Uradnije še skoraj vse nemški pišejo, in kaka je s šolami, je morda tudi ministertvu znano. Hajd toraj na noge! Novomeška in celjska gimnazija se morata spremeniti v slovenski; v Ljubljani in Mariboru naj se naredijo slovenske in nemške paralelke, v Gorici laške in slovenske; v Celovcu in Ptujem naj se itak napravijo na nižji gimnaziji slovenske in nemške paralelke. V Ljubljani naj bo viša in v Trstu nižja slovenska realka. Slovensko vseučilišče naj se nemudoma prične s tem, da se odpre v Ljubljani juridična fakulteta. Denar za šolske knjige naj pa da državna blagajnica. Če nam daste vse to, potem se bomo dalje pogovarjali, kaj

LISTEK.

Ponočna.

(Ruski zložil Homékov)

Kakò je bla večerajšna noč svitlá,
Na nebu je zvezde prižigala
Tak jasno,
Sem gledal na holme, zamišljeni les,
Na vode bliščéce se z bleskom nebes,
Sem mislil: živel' na tem svetu zares
Prekrasno!

Prekrasni valovi, v daljavi stepnéj
Prekrasna v odeji zelenih vej
Dobráva;
Prekrasna ljubezen, ki večno cveti,
In družba zvezdá, ki nam večno blišči,
In pesmi sladkost, ki nam čelo vedri,
In slava.

Pogledam na nebo — tam luč je jasná,
Visoko, visoko se vozi oná
Nad vodámi;
Tam zvezdic žarečih utrinja se kras,
Otroškega čuvstva me zdramil je glas,
In mislim: še lepši bo mir za nas
Nad zvezdámi.

Turčija.

Turek ima svoje dežele v Evropi, Aziji in Afriki, Mi bomo danes samò o evropski Turčiji govorili. Turška dežela od nas ni nič daleč. Če se vsedeš v Mariboru ali na Savi kje na splav (flos) si v par dnevih na Turškem, kajti Sava in Drava na Turško tečeta, Tudi če se pelješ od Trsta po morji v Dalmacijo, prideš precej na turško mejo. Turška dežela je precej gorata in vodnata. Ni je skoraj bolj rodovitne zemlje, kakor je na Turškem. Pa vendar so prebivalci revni, ker Turki nič ne delajo, kristjani pa so od Turkov tlačeni, da si ne morejo pomagati na noge. Kar si kristjan pridela, mu Turek vzame in zapravi, tako da potem oba nimata nič. Ker turška vlada nič ne stori za povzdigo kmetijstva in obrtnije; je tam vse jako zanemarjeno. Kar imajo, jim vse zemlja tako rekoč sama od sebe rodi.

Zraste jim toliko žita (pšenice, ajde, koruze), da ga imajo sami zadosti, in da ga še vsako leto nekaj prodajo. Tudi riže in lanù se še dosti pridela. Iz turškega pride na dalje dober tobak in žlahtno olje. Izmed domače živine se obnesejo na Turškem nar boljše konji in svinje, Rudnina je vsa zanemar-

bi bilo za storiti, da se reši in utrdi Avstrija. S praznimi obljubami pa so nas že drugi tako pitali, da smo jih do grla siti.

Ne vemo, ali ima naše novo ministerstvo dosti dobre volje in moči, da nam vse to da, pa ko bi nič drugega zanj ne govorilo, bilo bi kričanje nemških časnikov, ki tega ne morejo prenesti, da sedita dva Čeha na ministrijskih stolih. Ni se jim čuditi, da se jezijo, kajti imeli so vse upanje, in mi smo z njimi vred mislili, da pride njihova stranka k krmilu; pa Giskra obrača in cesar obrne, ustavoverneži, vi se pa obrišite! Poslednji čas je že, da krona spozna svoje prave prijatelje.

Na Francozskem

je še pomirje; podaljili so ga do 28. t. m. Zdaj se pogodujejo o miru. Da je med Francozi tista stranka, ki hoče mir, zmagala, se vidi iz tega, ker je Gambeta, kateri je bil zmirom za nadaljevanje vojske, odstopil od svojega poslovanja. Pa Prusi stavijo strašanke pogoje, ne samo da bi imeli odstopiti Francozi velik kos dežele, dati bi morali še toliko vojskine odškodnine, da bi plačali Prusi vse dolgove, in bi jim še veliko ostalo, francoska dežela pa bi težko kedaj k sebi prišla. Zato jih je še dosti, ki nočejo nič vedeti o miru, kar kažejo volitve v francoski državni zbor, pri katerih so v več krajih demonstrativno izvolili Gambeto. Ker so se volitve pod pruskim uplivom vršile, imajo vendar konservativci večino, to je tisti, ki si bodo pustili kralja vriniti. Koga? Napoleona na noben način ne vzamejo več nazaj, pa govori se, da bi se imelo belgijsko kraljestvo združiti s francoskim, in potem bi bil belgijski kralj tudi kralj francoski. Vprašanje je samo še, ali bo on hotel vsesti se na nevarni francoski prestol, in ali ga bodo Francozi hoteli. Napoleon je pisal oklic na Francoze, v katerem pravi, da je sedajna vlada kriva vse francoske nesreče, ker je po nepotrebnem nadaljevala vojsko in prelivala kri. Videti je, da stari lisjak še ne misli končati svoje žalostne komedije na svetu, cesar se

je tem bolj bati, če premislimo, s kako prekanjeno trdovratnostjo in zvito silo je došel do svojega cilja, do prestola francoskega. Bolje bi bilo, da postavijo njega na otok svete Helene, kakor nekdanj njegovega strica, nego da bi jih na tisoče zavolj njega nesrečnih postalo.

Moč interesa

se v naši narodni politiki čisto premalo uvažuje. Poznamo sicer izrek "in natura non datur saltus", in čisto naravno se nam zdi, da smo do zdaj dobivali svojo narodno moč iz ideje, iz navdušenja, pa ako prav razumemo znamenja, bližamo se mi Slovenci tistej odraščeni, ki se opira bolj na realnost, brez da bi se prezrla ideja, to je tisti čas, v katerem posamezni človek, kakor narod, stopi iz mladostnih sanj v resno življenje, in jame poguma polen s prevdarjenimi sredstvi ideje vresničevati, ktere je poprej samo v razgreti fantaziji gojil in se radostno zibal v njih. Nemci so že davno in Čehi ravnokar stopili v to dobo življenja; zdaj je vrsta na nas.

Vsakemu bitju, tedaj tudi človeku, je podana moč, neko hrepenje, da se ohrani; ta prirodna sila se imenuje nagon samovzdržanja ali egoizem, ki tedaj ni nič gnjusnega, nenaravnega, dokler ne preseže mej. To hrepenje po ohranjenji samega sebe je tako močno, da se mu mora navadno celò ideja podvreči, ki znabiti tudi sama iz njega izvira. Kolikor boljše je prepričanje relativna stvar, toliko manjše graje je vredna nedoslednost. Nočemo da bi nas kdo napak razumel, namreč da zagovarjamo nedoslednost, ktera je in ostane slabost, pa to si upamo trditi in je tudi res, da preostro sodimo nedosledneže in jim podtikamo breznlačajnost, ktere večidel niso krivi,

Ta stvar je pa taka: res je da izvirajo naši nazori iz prepričanja, pa to le malokdo vidi, da prepričanje ni samostalno, ampak da se obrača po notrajnem nagonu. Tako so razun znanstvenih (matematičnih) dokazov vsi drugi, posebno moralični, relativni, ne pa pozitivni. Da postanemo bolj razumljivi, rečemo ob kratkem: Komur kaže bolje

jena; omeniti je le mramelj in rudeča prst za pečat, ki se na nekterih otokih dobivata. Obrtnija je tudi vsa zanemarjena, samo orožje (sablje i. t. d.), ki ga izdelujejo, in rožno olje je imena vredno.

Turčija je po svoji legi pripravna za kupčijo, pa Turki se ne brigajo za take stvari, in tako je prišla vsa kupčija v tuje roke, večidel Angležev in Francozov; pa tudi Avstrijci in Italijani si s to kupčijo pridobijo marsikak krajcar.

Ze iz tega lahko razvidite, da bi bila Turčija bogata in srečna dežela, ko bi imela prave gospodarje. Tako pa imajo le tuji ljudje korist od nje, domači pa v revii živijo. Kako je to? — Da to spoznate, moramo malo pogledati, kaki prebivalci so na Turškem.

Turčija je bila od nekdanj slavenska dežela. Stanovali so tam Hrvati, Srbi in Bulgari, ki so vsi slavenskega plemena, in imeli so svoje kralje. Prebivali so v tistih krajih še Grki in Rumunci, kakor še dan današnji. Srečno so vsi skupaj živeli. V petnajstem stoletju pa prilomastijo in pridivjajo ljuti Turki iz Azije in vse te kraje pod svojo surovo oblast spravijo. Vsak Slovenec dobro ve kakò so Turki po

naših krajih razsajali. Pa mi smo jih še srečno nazaj zavrnil, reveži oni, kateri še zdaj zdihujejo pod njihovim jarmom. Kako delajo Turki s kristjani, bi človek skoraj ne verjel, ko bi ne pravil vsak takò, kdor je bil tam. Kristjan se imenuje na Turškem "raja", to je po našem jeziku toliko, kakor živina; pa Turki tudi delajo z njimi, kakor z živino. Vsak Turek ima pravico, kristjana ubiti, ali pa vzeti mu premoženje, ali ončasiti njegovo ženo ali hčer. Turek nič ne dela, ampak živi od krščanskih žuljev. Vsak lahko razvidi, da pri takih okoliščinah ni mogoče, da bi dežela napredovala.

Turek ne dela drugega, nego da pije kavo, kadi tobak in sedi doma pri svojih babah, katerih ima zmirom po več; kristjan pa tudi ne mara, da bi veliko delal in mučil se, ker ve, da če si kaj prihrani, mu vse vzame Turek. Da Turki ne skrbijo nič za šole, kjer bi se otroci njihovi in krščanski kaj naučili in jim to celò njihova vera prepoveduje, za to tudi drugim ne privoščijo uka.

Tudi ni na Turškem nič cest ali železnic in takih stvari, ktere bi bile na dobro trgovcem, in ne fabrik, kjer bi se izdelavale potrebne stvari, ki jih morajo za drage denarje iz naših krajev kupovati.

biti nemškutarju, bo svoje mišljenje kmalo tako obrnil, da bo lahko sam sebi in drugim dokazal, da je nemškutarija prava in lepa reč; in ravno tako narobe. Koga prepričati se tedaj ne pravi, dokazati mu, da je to in to res, ampak da je to in to njemu koristno. To velja v politiki. Malo je tako krepkih duhov, ki si stavijo velike ideje in cilje, in dosledno jadrajo k njim, in se ne ozirajo na momentne zadrege; kajti tem večji ko je duh, tem daljši cilj si postavi.

Naša slavjanska ideja je gotovo velikanska in vsak duh je ne more obseči, zakaj da ne, tega mi kot politiki ne smemo prašati; pa politično je konstatirati to, kar je, in računati z danimi faktorji.

Do zdaj smo skušali le zmirom, ljudi pridobiti za našo idejo po poti navdušenja za njo. S tem smo si sicer pridobili naj krepkejše duhove naroda, tem dalje pa ko zanemarjamo druge, ki nimajo dosti moči v sebi, da bi živeli samò od "Božje besede", to je od ideje, tem bolj bodo ti krepki duhovi osamljeni ostali.

Vsi dokazi so bob ob steno tistemu, ki mu je nasprotna misel vgodna, in največ je takih, ki velike ideje in njene koristi za nje zapopasti ne morejo. Da vse te elemente stalno in trdno privabimo v naš tabor, nam zamore le ena sila pomagati, to je *moč interesa*. Nemci vso svojo mogočnost v Avstriji zidajo na to moč; ravno tako so Čehi še le po tem nepremagljivi postali, ko so večino pemskega kapitala v svoje roke spravili. Kje bi bila moč vladina, ko bi ne imela na tisoče ljudi, ki so od nje odvisni. Gotovo je, da so uradniki banke "Slavije", vsi izvrstni Slovenci, ko bi tudi proprej ne bili, česar ne vemo. Razun "Slavije", pa menda nimamo nobene drugega večega zavoda, če ni kranjski deželni odbor, o katerem se pa trdi, da ne zna ali noče porabiti svojega upliva na tiste ljudi, ki so od njega odvisni. Pa smo pri kraji!

Takò ne sme ostati. Posnemajmo naše česke brate, zbirajmo svoje moči, ustanovljajmo banke, posojilnice, gospodarska društva i. t. d. da bomo zamogli ljudi z interesom na sebe privezati, in prihrumeli bodo k nam kupoma, brž zapopadli narodno

idejo in prisegli na našo zastavo, brez da bi jim bilo treba na dolgo in široko razkladati.

Zraven tega pa se moramo poganjati se ve da tudi za samoupravo, tako da bo večji del uradnikov od nas odvisnih. To je edino prava pot do našega obstanka in napredka.

D o p i s i.

Iz Ljubljane 1. svečana. — Udalo se je toraj mesto sloveče, napovedatelj tona „od malega do velikega“, sedež slavnega empercur-a Napoleona I. Na pol razdjano je padlo surovej sili v roke. Kak dogodek! — Ni toraj zameriti našim adoptiranim sinovom matere Germanije na Slovenskem, da jim rase od dne dò dne bolj greben.

Ako so poprej prusizem skrivali pod avstrijsko krinko, zdaj se jim to ne zdi več treba. Kako lepe ure si doživel, ljubi naš Dežman!

Vsedi se polen veselja in napiši članek za svoj ljubeznjivi „Tagblatt“! Kaj bi ne? Dežman se vsede, prime za lažnjivo però in napiše 30. prosinca 1871 sijajen članek; o čem?

No, o svobodi in o napredku in o kulturi, kakor se samo ob sebi umeje, in pravi, da je zmaga Prusov tudi zmaga vseh teh reči, zmaga francozka pa bi bila zmaga absolutizma, ultramontanizma in ne vem še kterege „izma“, kakor se to pri Dežmanu zopet samo ob sebi umeje. Da ni pozabil izraziti Prusom svjih srčnih simpatij, se isto tako samo ob sebi umeje. Zraven kaže tudi ponosno na svoje preroške darove, češ, zmirom sem pravil, da bodo Prusi zmagali, in glejte, res so zmagali! Da bi bili zmagali Francozi, rekel bi bil „meni se je zmirom kaj tacega zdelo, da se pruske iglenice ne morejo meriti s francozkimi chassepots“.

Le veselite se, in pazite, da se vaš smeh prekmalo v jok ne spreobrne. Sreča je opoteča. Kaj, ko bi se ta pregovor kedaj na vas vresničil? Znabiti bo mir, ki se zdaj sklene, uzrok druge strašne vojske — v nekoliko letih — in te vojne konec bo pogin Prusije! Potem se bomo pa mi smejali, vi

Tako vidimo, da so kristjani pod Turkom prav nesrečni. Ko bi se mogli rešiti in Turka pregnati, bi kmalo spremenili celo deželo v vrt ali raj. Za to so se že večkrat spuntali, pa jim je spodletelo, le nekteri so se ali popolnoma ali deloma rešili turške pesti. Grki so se spuntali leta 1822 in en milijon se jih je odtrgalo od turškega cesarsta, ki imajo zdaj svojega kralja.

Izmed Slavencev so se Turkom nar bolj ju-naško Črnogorci branili, kateri niso prišli nikdar pod turško oblast, akoravno njih deželica vsred Turčije leži. Vseh Črnogorcev skupaj je sto in dvajset tisoč. Tudi slavenski Srbi so se spuntali leta 1804 pod „črnim Jurjem“, in so Turke pregnali. Zdaj imajo svojega kneza, ki ima svoj sedež v Belemgradu, (Srbi in Črnogorci govorijo na blizo takò; kakor Hrvati). Rumunci, kateri so latinskega plemena, so tudi otresli turški jarem iznad sebe in imajo tudi svojega kneza v Bukarešti. Če vse te odštejemo, ostane še v evropski Turčiji 1½ Turkov, 1½ Albanézov, 1 milijon Grkov in 7 milijonov Slavenov.

Iz teh števil se vidi, da je Slavencev na Turškem največ, pravih Turkov pa prav malo. Vi znabiti prašate, kako je to, da se tih 7 milijonov

Slavenov ne spunta zoper poldrugi milijon Turkov? Pa ta reč je tako le: Čeravno je Turkov v Evropi malo, jih je pa v Aziji in Afriki toliko več in iz teh krajev dobiva turški cesar ki ga kličejo sultan, svojo podporo. Pa turški Slavenci bi se vseh Turkov ne vstrašili, ko bi imeli samo s Turki opraviti; pa kaj, ko vsi kralji in cesarji le s Turki vlečejo, namesto s kristjani. Sramota je povedati, pa res je tako: krščanski kralji varujejo Turka pred krščanskimi Slavenci na Turškem. En sam je bolj pošten, in ta je Rus. Rus je že večkrat hotel priti kristjanom na Turškem na pomoč in pregnati Turka; pa vselej so vsi kralji treščili na njega, da se je moral nazaj umakniti. Leta 1854 je bilo zadnjokrat, da je Rus priletel nad Turka, pa Lah, Francoz in Anglež so prišli Turku na pomoč in so Rusa nazaj zavrnil. Zakaj pa se takò bojijo za Turka? Za to le: Prvič, ker vsi naš Slavence sovražijo in se bojijo, če Turek konec vzame, da ne bi Rus vsih Slavencev pod sebe zgrabil, ker bi potem čisto premočan bil.

Drugič pa za to, ker imajo Angleži in Francozi in Lah vso kupčijo na Turškem v rokah in si pri tem dosti denarja pridobijo; ko bi bili pa kristjani na Turškem gospodarji, bi pa sami prodajali

pa jokali, vsi skupaj pa porečemo: „welche Wendung durch Gottes Fügung!“

Iz Rojana 4. svečana. — Znabiti vam je drago, da vam podam mali popis slavnostne „besede“ 2. svečana, ki jo je obhajala naša čitalnica Vodniku na čast. Prišel je veselico g. Klemenc z lepim govorom, v katerem je vzel posebno eno dobro lastnost Vodnikovo za podlago svojega govora, namreč njegovo marljivost, in je polagal Slovencem na srce, naj v tem Vodnika posnemajo, da nevtrudljivo delajo za svoj blagor. Kazal je tudi na Čehe, ki so samò po svoji marljivosti tje dospeli, kjer jih dans vidimo. Slednjič je nasvetoval, naj se napravi v Trstu „delavsko društvo“ in „Sokol“.

Za njim je govoril g. Raič, ter podal poslušalcem kratek popis Vodnikovega življenja in delovanja. Po tem so bile deklamacije, ki so se vse prav dobro izvršile. Na to se je začela igra „Graščak in oskrbnik“.

Če ravno se sme ta igra med težke šteti, so jo naši vrli diletanti vendar na občno zadovoljnost izpeljali. Posebno so gledalci gospodično V. Veselovo (Amalija) hvalili: tudi gospodje Valenčič (Albert), Haderlap (Boleslav), M. Katalan (Prokop) so svoje naloge izvrstno dovršili. Po igri je bil ples (imeli smo vojaško godbo), ktereга vodi naš marljivi g. R. Durn. Še dolge v noč smo bili židane volje.

Iz Istre. — Da si ravno so se ljudske šole v zadnjem času nekoliko zboljšale, in tudi obiskovanje šol pomnožilo, vendar je napredek do zdaj še majhen. Vzrok tako slabega napredovanja je v Istri po mojem mnenju ta, da se na slovenski jezik premalo ozira. Tudi laško uradovanje je temu krivo. Kmeta šole ne veselijo, ampak mrzijo se mu, ker vidi, da mu le malo koristijo. Iz vseh uradov mu dohajajo vsi dopisi v tujem jeziku, ktereга se otroci v šoli ne morajo do dobrega naučiti. Temu pa tudi naše županije potuho dajejo. Akoravno rojeni Slavenci, vendar vsi župani pri nas laški uradujejo,

in kupovali, česar jim je treba. Ravno tako bi sčasom vse obrtnijske in rokodelske izdelke sami napravljali, in tuje bi svojih ne imeli kam prodajati.

Tretjič pa branijo Turka tudi za to, ker si eden drugemu ne privoščijo, da bi kosček turške zemlje dobil, ko bi bilo Turka konec. Največi prijatelji Turkov so Nemci, ker oni so vsakemu prijatelji, kdor je sovražnik Slavencev.

In ker vidimo mi Slavenci, da so le vsi zoper nas, moramo pa mi vsi skupaj držati in složni biti, potem se nam jih ne bo treba bati. Do sedajnega časa tedaj turškim Slavenom ni kazalo, da bi se spuntali. Zdaj se je pa reč za nje na boljše obrnila: Francozi so tako potolčeni, da se nekaj let ne morejo več vtikati v tuje zadeve, Nemci so pa tudi tako oslabei po tej vojski, da se za ta trenotek ne morejo geniti. Zdaj je prišel pravi čas za turške Slavene in če nas vse ne moti, videli bomo prihodnjo pomlad naše slavenske brate na Turškem v boji zoper Turke. Brž ko ne jim bo prišel Rus na pomoč. Tudi naši bi se radi mešali vmes, ker želijo, da bi turški Slavenci prišli pod Avstrijo. Pa turški Slovenci za to ne marajo, ker vidijo da se v

Laha po glavi nabijajo, da je groza, in dostokrat drugim v posmeh. Le redkokrat se vidi kaj slovenskega, kakor bela vrana. Ravno tako tudi duhovščina jezdi starega konja in uraduje v tujščini. Pa kričijo naši ljndje pri poliču, zakaj se v c. k. uradnih slovenski ne uraduje. Pa brez zamere, zdi se mi, da moramo sami najprej začeti. Naj pričnejo županije in duhovski uradi.

Doba je dosla, čas je početi, ne zanemarjajte naj svetjših narodnih pravic; kmet je potreben omike, brez omike tudi napredka ni.

Iz Čepovana. — 17. prosinca smo imeli volitve za starešinstvo. Najte, da vam povem, kako je bilo tisti dan. Gospod vikar čepovanski in župan sta imela pooblastila okrajne politične gosposke. Komisija je bila sestavljena iz štirih občinskih mož, kakor postava zapove. Ob devetih se je pričela seja. G. predsednik je čital iz volilnega reda. Prav določeno ga je razjasnil. Nekteri so bili po ednajstem paragrafu zvrženi; na to pa se je vzdignil velik hrup, da je bilo groza: tolkli so ob tla in ob mizo. Ko bi se ne bila komsija tako pravilno obnašala, prišlo bi bilo znabiti še do večega škandala. Celu uro je trajalo besedovanje. Hudo zimò imamo; 6 čevljev na debelo leži sneg.

Iz Prage. 9. svečana 1871. Jako nenadno nas je zadela vest o sestavljenji novega ministerstva. Govorilo se je sicer uže davno pred tem, da Potocky odstopiti mora, ker se je njegova vlada za popolnoma nezmožno skazala, pri velikej nalogi, kakoršno ima ministerstvo tako mnogojezične poludržave. Ali kedo je tisti srečni, ki je njeno nesposobnost, pomanjkljivost pravih pojmov pokazal? I ker je v vsakej ustavnej državi neovrgljivo pravilo, da nastopi tisti ki je s svojimi nazori, zmagal nad onimi vladajoče stranke, zamoglo bi se bilo tudi o Avstriji, ktera se vendar sama kaže ustavno poludržavo na kaj tacega misliti.

Ali kedo je tista stranka boljših nazorov? To

Avstriji Slavencem slaba godi in da imajo le Nemci in ogri prvo besedo, in Bošnjaki na Turškem pravijo: Nam je ljubši turški handžar, kakor nemška ali magjarska palica. Nar boljše bi se ve da bilo, da si turški Slavenci, ko preženejo Turka, izvolijo sami svojega kralja. Kmalò bi postala turška dežela ena naj lepših in naj bogatejših na svetu, samò da bi se ne klicala več „Turčija“, ampak „južna Slavennija“ ali pa „Jugoslavija“. Bog daj, bi se to kmalo zgodilo!

Pisma z Dunaja.

III.

Blaga gospodičina! Oprostite, če Vam nesem celi mesec pisal. Opravičevati in izgovrjati se, nočem, uzroki so prežalostni, prežalostni za veseli čas hrupnega Pusta. Mogoče bi bilo, da bi Vam še ono malo uborno veselje pokvaril, ktero sem in tja po čitalničnih besedah in plesih uživale. Kako pa hočete, da se veselim tukej na tujej zemlji med tujimi ljudmi? In ko ki bil tudi na domačej zemlji med domačimi ljudmi, kaj mi pomaga, če Vas nij?

je ostalo tajno i zato se je na mnogo strani sklepalo, kedo prevzame za bankrotiranim Potockim vladino krmilo v roke. Eden je pravil to, drugi ono a predvčerašnji telegraf nam je prinesel vest, ktere bi se nobeden ne bil nadejal.

Dobili smo zopet srečno novo ministerstvo, v katerem sede možje na političnem obzorji sedaj še popolnoma neznanih imen. Dva imena v njem sta česka-slovanska i zato je mnogo krika nastalo v nemškem taboru. „Tagesbote“ je izrekel, da bi bilo sedaj kar bolje Baràka i Tonnerja (dva sloveča česka novinarja) v ministerstvo poklicati, i preganjanje Nemcev bi začelo. Z novim ministerstvom pa tudi česki opozicionalni časniki niso kaj zadovoljni, vendar pa se vzdržujejo vsakoršne ostre kritike, dokler se ne izvé, kakošen bo začetek njegovega delovanja.

Program sicer mnogo obeta, ali obljub smo cislajtanci navajeni ko vsakdanjega kruha. Pravi se sicer v njem, da novo ministerstvo pozna vse posredke, kako bi se vsacemu narodu i deželi naše dvojčice dala popolna samouprava i opravičena zahtevanja ali kmalu potem nas podučí, da to le v okviriji ustave — tiste ustave, ktera je za nenemške narode skozi i skozi nepravilna, ter je bila izdelana brez vdeležitve glavnega faktorja — českega naroda. Tu gotovo ministerstvo nij pomislilo, da ravno ustavna tla so to, na čemur cislajtanski Slovani stati ne morejo i zato se je bati, da to ministerstvo ne bo boljše, ko ravno umrlo, da je tedaj izdaja ministerstva Potockijevega v novih, lepše pobarvanih platnicah.

Poglejmo si tudi nekoliko natančneje osebe, kterih se Nemci tako boje i se norčujejo, da pošten jezik njihovih imen niti izgovoriti ne more. Habětinek i Jireček!

Kolikor sta znana, sta oba odrodilca, vendar ne spadata med najhujše. O Habětinku se ne ve mnogo več, kakor da je bil pri grofu Hohenwarthu domači učitelj kteri, ga je tedaj iz samega prijateljstva poklical v svoje ministerstvo. Jireček je česki spisovatelj, vendar je pisal le knjige, ki so izhajale v c. k. založbi i posebna njegova zasluga bi bila

ta, da je Čelakovskega berilo za gimnazije i realke popravil tako, da je izpustil vse spise, ki so govorili o ljubezni do domovine i o nekdanji slavi českega naroda. — Kakor je prevideti, se ustavo-verci nijmajo tudi od tega „českoslovanskega“ ministerstva mnogo bati i neverjetno je, da bi jim delalo več krivice ko umrlo poljskega grofa.

Mogoče je pa slednjič vendar, da je vladar spoznal težnje svojih narodov in bo svojo vlado napotil k temu, da bi začela resneje misliti na spravo z Čehi i Slovenci, i ta misel je porodila gotovo tudi pripovedko, ka bi imel do ministerstva poljedeljstva vstopiti Rieger ali Klaudy, Vošnjak ali Bleiweis. Vendar se mi to zdi malo preveč predpustna novica i si jo Pražani menda pripovedujejo le zaradi redkosti. — Govori se tudi, da cesar namerjava v kratkem priti v Prago. To novico je prinesel telegraf a jo takoj na to zopet preklical.

Resnica pa je, da si je ta novi kabinet takoj na začetku pridobil mnogo simpatij z aktom, kterega pred njim še nobeno ministerstvo pri svojem nastopu nij dokazalo; i naj bo Habětinek zaradi svojega trdega imena v posmeh ustavovercem, s tem da je politične prestopnike popolnoma amnestiral, si je takoj na začetku svojega delovanja pridobil mnogo prijateljev.

Mi le želimo, da bi bil ta kabinet, kakor njegov program pravi, popolnoma kos svojej nalogi, pravičen vsem avstrijskim narodom, vendar pa moramo čakati, da to pravičnost pkaže v dejanji. Ako smo čakali uže tako dolgo, še to malo čakanje nas ne umori.

Drobtinice.

* Volilci IV. volitnega razreda poslali so nam sledeč^{*} govor gosp. Dr. Nakiča, kterega je govoril 8. januara v Rojani pred 30 zbanimi volilci:

Veseli me, da vidim tukaj zbanih mnogo volilcev IV. razreda kterih interese zastopati mi je častna naloga: Porabim to priložnost, da vam razjasnim ono zanimivo sejo v mestnem svetovalstvu, v kterej se je govorilo o predrugačenji dacc. Že lani

Da, da ste oddaljeni, to je bolezen, da neste nazoči, to je žalost! Tožil in proklinjal bi, ko bi kaj pomagalo, a to nič ne izda, ker je božja volja taka. Zatorej pustimo jeremijade zmeniva se raje kaj družega po starej navadi, kakor v domačem vrtiči pod zeleno murbo. Ali kaj? Pustà Vam nočem popisovati, ker ima preveč spominov za seboj; govori riva raje, o čemur sva se že nekđaj pogovarjala, a ne dokončala, o ženski emancipaciji ali ravnopravnosti, o vprašanji, ktero ženski svet dandanes toliko vznemirja. Namen moj nij, družih Vaših tovarišic prepričati, temuč samo Vas, in vesel bodem, ako v Svojem prihodnjem listu pripoznate, da moje vrstice neso bile zastonj!

„Svoboda in enakopravnost,“ je glasilo današnjega časa. Svobodne so misli, svobodni in enakopravni so, ali saj bi morali biti, narodi in ljudstva, svobodna in enakopravna bi morala biti tudi obojna spola, ženska naj bo ravnopravna moškim! Ima kdo kaj zoper te besede? Menda nikdo, ker nij ga, ki bi danes z Aristoteljem in tako s celim omikanejšim grškim svetom trdil, da je ženska le nepopolen nedovršen mož. Tudi ne bo menda nikdo svetega pisma v svoj prid porabljal, ter dokazati hotel, ker

ste iz naših reber ustvarjene, da neste toliko veljavne kakor mi, da mož mora biti, „glava žene“. Ne, zoper emancipacijo, zoper pravo ravnopravnost ne bo nikdo govoril. A emancipacije, kakoršno zahtevajo prenapete ženske, in ž njimi pomehkuženi možki, ki ne umejò svoje narave, ne bo nikdo zagovarjal razun njih.

Kaj je enakopravnost? Če tudi v suhoparno zabredem (kakor da bi bil kedaj kratkočasen!, če tudi me bodete nemškega učenjaka (da bi le bil!) imenovali, gospodičina, vendar Vam moram natanjčno definicijo podati. Ravnopravnost obstaja v tem, da ima vsak spol pravico in dolžnost svoj namen izvrševati,

Znano pa je, da namen in narava obojnih spolov je jako različna, da, popolnoma nasprotna, kakor obojni električni (sopet učenjak!) in kakor nema pozitivna pred negativno nobene prednosti, ravno tako nema možki pred ženskim spolom nobene prednosti. Recimo po domače: Namen moškega spola je zunanost, je svèt; ženskega pa notranost, — srce. Mož ima nalogo svoj um izobraževati, svoje z razlogi podprto mišljenje na zunanost razširjati in jo z veliko energijo utrjevati; ženska pa mora

sem predlagal, naj bi se v premislek vzelo, na kak način bi se zamogli novi davki uvesti, ki bi popolnoma ali deloma nadomestili sedajno daco na vino in meso, ki je posebno za revne in delavne ljudi, kakor tudi za prebivalce tega razreda, ktere imam čast zastopati, preveliko breme, ker je ravno vino njihovo premoženje. Priznati moram, da sem gojil upanje, ka ta moj predlog ne bo našel nasprotnikov. Pa motil sem se: Čestita gospoda Gregorutti in Hermet zoperstavila sta se mojemu predlogu s tako srditostjo, da je moral nakrat in brez dvombe pasti: čestiti Gregorutti, opirajoč se na napačne principe, katerim je Hermet naravnost pritrdil, pobijal me je pošteno in kakor parlamentarna spodobnost zahteva. Čestiti Hermet pa ni pobijal mojega predloga, ampak napadel me je osebno. Na to pot mu nisem hotel slediti.

Kakor sem pozneje zvedel, sta Gregorutti in Hermet nekdanj ravno tak predlog stavila v mestnem svetovalstu, in ker ni bil sprejet, sta razkričala svetovalstvo za neliberalno. Kako se to vjema z njunim sedajnim vedenjem, si ne morem tolmačiti. Misliti mi je: modrijani spreminjajo svoje nozore po okolnostih. Pa kaj se če! Tako zahteva večina, ki se jej moramo nolens volens uklanjati. Sami vidite, da sem storil, kar se mi je prav zdelo, in da nisem prodril, moja krivda ni.

Naj še omenim, da mi je Hermet rekel, ka se hočem s takimi predlogi revnemu in delajočemu ljudstvu prikupovati, in da bi to zamoglo te ljudi vznemiriti in dogodjaje vzročiti, ki bi mestu in deželi ne bili na čast.

Jaz pa vas poznam in vašo politično zrelost, ter zaupam vašej pameti, ter kaj tacega od vas ne pričakujem.

Storil sem svojo dolžnost, ter se s tem nekterim ljudem zameril, pa na to se ne oziram, da se le vam ne zamerim. Ako bi se pa vam moje vedenje ne dopadlo, sem vsak trenutek pripravljen, odložiti svoj mandat v vaše roke nazaj, in znebiti se bridkega in težavnega delovanja. — Toliko smo posneli iz govora g. poslanca. Kolikor je nam znano, ima g. dr. Nakič Vojnovič popolno zaupanje svojih volilcev.

svoje sree blažiti in piliti, drugih pa z upanjem in zaupanjem napajati, z ljubeznijo ogrevati in navduševati, a vse to z velikansko potrpežljivostjo. To je vaš namen, in pravico izvrševati ga, vam je dovoljeno, vè ste tedaj enakopravne! Ženska naj ostane ženska! Stem nij rečeno, da vaš delokrog je le ognjišče, in za ognjiščem igla, ne, ženske naj obiskujejo tudi šole, nizke in visoke, naj se pridno uče, ali učenje in izobraževanje naj ima namen samo za se kakor poezija. Za moža naj se žena tudi peča, ali samo po svoje. Ako je strasten, naj ga pomiri, kazoča na svoje vedno mirno, brezstrastno sree; ako je obupal, naj se sklicuje na njegov pogum, njegovo moč. Prej sem bil učenjak, zdaj pa pridigar!

Kaj pa hoče ženska v javnosti? Hoče svoj srečni, varni stan, v nesrečnega nevarnega spremeniti? Zdaj vas vse časti, hvali in slavi, kakor pred boginjami kleči in moli vas množica, sedaj svet vladate, in svet se za vami obrača, potem pa kakšno brezno, kakšen pekel! Kje bodo tisti nježni čuti za očeta in mater, kje družinsko veselje za otroke, prijatelje in prijateljice? Kje tista idealna ljubezen ktero nedavno umrli ogerski minister tako lepo popisuje? „Kaj je ljubezen? Odpovej se vsemu, po

(De Prétis) pride bojda za namestnika v Trst. (Matica slovenska.) Udje slovenske Matice dobili so za leto 1870. ta-le dela: 1. Letopis, ki obsega 28 pól. Na čelu mu je dr. L. Tomanova podoba. 2. Ivana Vesela-Koseskega razna pesniška dela; ta knjiga vendar šteje za prihodnje leto, ker letošnji stroški so mnogo viši, nego se morejo odmeriti za eno leto. 3. Slovenskega Štajerja 3. snopič o narodnem gospodarstvu, spisal dr. J. Gršak, obsega 7½ pole. 4. Schoedlerjeva astronomija, prevodil g. v. Ogrinec, in kemija, poslovenil g. Fr. Erjavce, obsega nad 19 pól. 5. Slovenskega atlanta II. snopič s 3 zemljevidi: Azija, severna in južna Amerika.

(O delegacijah) je omeniti, da so dognale svoj posel in se razšle. Žugala je velika razprtija med Cis- in Translajtanci zastran denarjev, ki so se imeli vojnemu ministru dovoliti. Pa vse se je poravnalo.

Kmalo se snide državni zbor na Dunaji. Ogerski je tudi v tem času zboroval, kakor delegacije, kar na Dunaji menda ne bi bilo dopuščeno.

* * Milo nebo oživlja vsa bitja, in rumeno solnce sije nad pravičnimi in nepravičnimi, in tudi nad srčnimi provali (Herzensergiessungen) „Primorčevimi“; vrh tega hoče zdaj še mogočna „Triester Zeitung“ svoje varujoče peruti nad nami razpeti. — Vendar: Quod licet Jovi, non licet bovi.

Kar se tiče njenih interpretacij besede „hud“, nismo dosti človekoljubni, da bi si v dolžnost šteli, odpreti predele našega lista filologičnim razpravam, to tem bolj, ker je videti, da se „Triester Zeitung“ drži načela, da človek tudi brez filologije zamore zveličan biti. Čuditi pa se moramo, da najviša stopinja modrosti naše nasprotnice, ko se je enkrat zgubila na spolzlo pot jezikoslovnih preiskav, obstoji v tem, da se opira na Janežičev besednjak, kateri zadrži kakor vsaki drugi slovar, samo elemente jezika. Te logike vredna je tudi ironija „Triesterice“, a ktero odgovarja na to, da smo jej prišli pošteno nasproti, pa na njeno čast se mara reči, da se jej ta ironija slabo podà.

(Jean Viktor) je prišel v Zagreb na svojem potu v Dalmacijo in Črno goro, da se seznanj tudi s temi kraji. V Zagrebu je obiskal predsednika jugosla-

čemur je kedaj hrepenelo tvoje sree, iztrgaj si iz prs vsak spomin, ki te je kedaj napajal, ogibaj se vsacega veselja, zapusti pot, ki bi te do višega stanu peljala zataji ime, čast, sree, cel svet, in to zaradi ene — ženske.

In ko bi ta ženska više cenila naslov pisalke, profesorice, zdraviteljice kakor hišni mir, hišno sreečo in zadovoljnost, po tem kje je tista idealna, toliko in toliko krat opevana ljubezen?!

Hočete vašo notranjo sreečo prodati za nevošljivost, sovraštvo in hudobijo, obup, ki vlada in vodi zunanji svet, kjer se sreča smeje nesramnim kričaćem in trdosrčnim zmagovalcem, peštenim pa hrbet obrača? To bi bil samomor, to bi bila neprizanesena pregreha.

Se tega ne umejem, kako morejo ženske pisateljice biti. Ženske naj literaturo uživajo, naj se z njò pečajo, a pisarijo naj prepuste moškim. „Ženske naj samo razsojajo poetične izdelke, ker one edine imajo zbog svojih čutov, pravico do tega, pravi Saphir.

Še nekaj! V novejem času je v nadi tja in sem tudi žensko telovadstvo. Če je tudi koristno, a lepo okusno nij. Že Rousseau pravi, da vsako tekanje se

vjanske akademije in ta mu je vrnil posjet. („Vie-nac“). Dostavimo še, da slavni popotnik biva zdaj za nekaj časa v Trstu, kjer je skazal vredniku „Primorca“ čast, da ga je obiskal.

7 t. m. po 8. uri zvečer vnel se je v štaci g. L. Cavazzani v ulici „Corso“ ogenj, kar se je pa vendar hitro opazilo, ter ogenj, v enej uri brez gasilnic zadušil. Po izreku poškodovanega, ki je zavarovan pri zavarovalnici. „Victoria“, napravil je ogenj v tem kratkem času 16000 gold. škode. — od teh spada 6000 samo na svilnato robo v enem oknu razpoloženo, ki je popolnoma zgorela.

* Prebivalec na bregovih Narente v Dalmaciji je voda storila toliko škode, da so nekteri zgubili vse, kar so imeli, drugi so pahnjeni za leto v bridko revščino.

Tržaški Slovenci se pogovarjajo, kako bi mogli priti ubogim Dalmatincem na pomoč. Kakor je slišati, boste čitalnici v Tstu in Rojanu skusili vsaka po svojih močeh nabrati na kak način nekaj krajcarjev za te reveže. Kakor poroča „Naša sloga“, se je tukaj osnoval še drug slavjansk komitè v ta namen. Morda se še kaka druga čitalnica na Slovenskem spomne nesrečnih bratov.

(Železen prstan.) Nek zdravnik v Parizu je podaril svojej ženi železen prstan, ki je pa več vrden, ko zlat ali demanten, ker je iz njegove lastne krvi. Znano je, da ima kri nekaj železa v sebi. Mož si je pustil večkrat kri puščati in je izločil iz te krvi železo, iz kterega je potem dal ta prstan napraviti. Čez Francoza ga pač ni v galanteriji!

Književnost.

Znani pisatelj Jean Viktor je izdal v Oseku prvi zvezek dela „Pèlerin Slave“, kterega je posvetil jugoslovanskeja akademiji znanosti in umetnosti. Ta zvezek zadrži sledeča poglavja: Ružica in njena okolica, kologyvar nekdej in zdaj, starodavna Slavonjia, početek slovenskega plemena, opazke o povesti slovenskej gledè Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in vojniške krajine. Knjiga ima tudi slike krajev, kteri so popisani.

„Slov. Pravnika“ 3. in 4. Stevilo ima sledeč zanimiv zadržaj:

Odvenišvo. — O porabi (dalje). — Hudodelstvo težke

telesne poškodbe (dalje). — Ako kupec neče prevzeti naročenega blaga, nima prodalec pravice, precej tožiti za kupnino, marveč mora najprej na prejem robe in še le po tem na platež kupnine tožiti. — Kdaj se sme vknjižba lastnine dovoliti, ako je na zemljišči vknjižena predkupna pravica. — Namesto tožbe na tožbino povrato je vgovor razsojene pravde dopuščen. — Kdor je več tatvin kriv in je le eno popolnoma vrnil, nima za to tatvino pravice nekaznijvosti. — Pristojnost upravne oblastnije pri razsojevanji terjatve za odškodovanje proti občinskim zastopnikom. — Polnoleten nima pravice zahtevati izrečenja ničnosti proti njemu v maloletnosti storjenih sodnijskih dejanj. Redka prikazen. — Varstveni račun. — Ponovljena prošnja do slavnega c. kr. denarstvenega vodstva v Ljubljai. — Črtice.

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

Žaganice kranjske:			
od 10 do 14.	1200 ⁴	po f.	68 do f. —
» 8 » 9	850	» »	38 » » —
skurete	1200	» »	36 » » —
remlji $\frac{3}{4}$ nemški		» »	34 » » —
Žaganice štajerske:			
od 10 do 14.	1200	po f.	72 do f. —
» » » 9.	850	» »	42 » » —
skurete	1200	» »	42 » » —
remlji francoski $\frac{3}{4}$		» »	40 » » —
Žaganice koroške:			
od 10 do 14	1200	po f.	82 do f. —
» 8 » 8	850	» »	48 » » —
skurete	1200	» »	55 » » —
remlji $\frac{3}{4}$ benč. ⁴		» »	52 » » —
Moka I Kaiser		po 11 f.	— kr. cent.
II fein		» 10	» 50 » »
III pol		» 9	» 50 » »
Mundm.		» 8	» 25 » »
»		» 5	» 50 » »
Otrobi		» 2	» 70 » »
Fezol rudeči		» 6	» 60 » »
» zeleni		» 6	» 30 » »
» rumeni		» 6	» 40 » »
» kanarin		» 7	» 25 » »
» kokes		» 50	» 50 » »
Slive		» 7	» 40 » »
Maslo		» 52	» 50 » »
Slanina (špeh)		» 33	» — » »
Seno konjsko		» 2	» 60 » »
» kravje		» 2	» 80 » »
Slama boljša		» 2	» 70 » »
» slabeja		» 2	» 40 » »
Krompir		» 3	» — » »

ženskej slabo podoja, kaj pa še skakanje, lezenje, borenje?

Zenske naj ne teko naj se zoper nas ne bojujejo, marveč naj se dajo dohiteti in potem udajo, ali ne tako, da bi nam bile sužnje, temuč naše prijateljce, sestre, in da bi, kakor zdaj, vladale dalje svet, a samo s — poljubi.

Lehko bi Vam, draga moja, to tudi iz zgodovinskega stališča malo podprl, ali pozno je že v noči, luč mi že umira!

„Lehko noč in sladke sanje,“ kliče tudi Vam
Vaš

K. Kovačev.

Modri izreki

Erazma Dabiganè-ta.

Kdor se za glavo drži, ga glava boli; pa glava ga ne boli za to, ker se za glavo drži, ampak on se za glavo drži, ker ga glava boli. — Če Giskra za Avstrijo gori, si minister biti želi; pa on si ne želi minister biti, ker za Avstrijo gori, ampak on za Avstrijo gori, ker si minister biti želi.

Berač je kozla srečal, kozel pa berača, Beust Bizmarka, Bizmark pa Beusta; kozel je beraču roge prikazal, Bizmark Beustu pa osle.

Trdosrèno dekle.

Cvetele so rože,
In pele iz vej
So tice, po lahko
Je čas šel naprej.

Ne vem, kak' je prišlo,
Pa meni se zdi,
Da tice molčijo,
Da rožic več ni.

Umrla je radost,
Bolèha srcè,
Ranilo ga zalo
In nježno deklè.

Ranil, ga je hotla,
Zacelit' pa ne,
In drug ga nobeden
Ozdravit' ne ve.

Naj cvetejo rože,
Naj tice pojò,
Pa moje srcè mi
Več zdravo ne bo.

Janko Svetloslavski.

Tistim,
kterim sem prefamiljaren.

Sinoči sem v čitalnici bil,
Politiko študiral,
Pa nisem čital nič novin.
Dekletam sem hofiral.

Saj meni ni za cajtenge,
Za časnike lažnjive,
Pa meni je za deklice
Vse mlade, ljubeznjive.

Saj ženske nas najbolj' uče
Politikom postati,
Ker one so še zmirom b'le
Najbolji diplomati.

Na levo med, na desno med,
Bog ve, kaj srce kuje?
Takò nas speljejo na led
Brez prevelike muje.

Če kterej bliski iz oči
In jezik gre ko reglja,
Si mislim polen žalosti.
»Sèrcè mi bo oblegla.«

Če ktera mrzlo vede se
In preišljuje žalna,
Je to gotovo znamenje,
Da hoče bit' nevtralna.

Tam v kotu ena mi čepi
In si solzice briše,
In meni se skor taka zdi,
Ko Beust, če note piše.

In kolkor tudi se sladkà,
Ne najde alijance,
Če ravno bi ne vprašala,
Bod' Viljem ali France.

Če ktera možko se derži,
Mogočno me prezira,
Spoznam, da me jej treba ni,
In da jih več ne zbira.

On' dan sem še prijeten bil,
Nicoj **prefamiljaren**,
Tehtnejši se je oglašil,
Več nisem popularen.

Da svedel sem, vam hvalo dam,
Kakò ljudem se streže,
Pa zraven sem vesel, da znam
Ognit' se vaše mreže:

Tisti, ki je prefamiljaren.

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi

Je prvo vseslavjansko društvo
in prvi korak,

da bi se dovršila slavjanska vzajemnost.

Delovanje banke „SLAVIJE“ se razprostira na naslednje oddelke
in sicer:

- I. oddelek na vse baže zavarovanja za življenje,
- II. „ „ „ „ „ „ smrt,
- III. „ vzajemna podedovanjska društva,
- IV. „ zavarovanje zoper vsako škodo ognja.

Del čistega dobička zavarovalnega oddelka za ogenj se za zelo dober namen obrne
in se skličujemo zarad tega na §. 5 pravil oddelka IV.

Oglase sprejemlja iu zahtevane pojasnila poslužno podaja:

Glavno Opravilstvo v Trstu
France Pleše
Via S. Spiridione N. 5.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi,

izposojuje kavcije

za državne in zasebne službe,

z najcenejimi pogoji in proti dvanajstletni amortizaciji, ónim prositeljem,
ki se zavarujejo na smrt z najmanje 1000 fr. Natančneja sporočila
podaja:

Glavni zastop vzajemno
zavarovalne praške banke „Slavija“ v Ljubljani.
Lad. Černy.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna praška banka.

Izkaz izdelanih zavarovanij

od 15. maja 1869 do 15. decembra 1870.

O d d e l e k	Stevilo zavarov.	K a p i t a l		Premija	Postr. plačila	Škoda
		goldinr.	rubljev			
I. zavarovanje na dožitje	142	101.800	—	5007 39	215 65	— —
II. zavarovanje na smrt	9209	4.617.781	200	116.760 59	13781 47	5400 —
I. & II. zavarovavni dohodki	13	2300	—	752 35	20 32	— —
III upisani kapital za vzaj. podedovanje	8164	4.026.706	—	268.312 50	13.758 54	— —
IV zavarovanje proti požaru	11221	12.669.088	—	82.519 62 in v menjicah 177.968 22	13.381 87	9415 37
Skupaj od 15. maja 1869 do 15. decem. 1870	29.049	12.449.665	2000	462.352 05 in v menjicah 177.968 62	41.157 25	14.815 37

Opomba: Provizijski potovalci in okrajni zastopniki s pologo v gotovini ali posestvih se sprejemajo.

Izvestja v vseh zavarovalnih oddelkih podaja:

Glavni zastop vzajemno
zavarovalne praške banke „Slavija“ v Ljubljani.
Lad. Černy.